

когато споредъ думитѣ на Митю ефенди, който борави съ стари турски тукъ документи, наследниците на караманския турчинъ отъ Коня, заселенъ въ Сливенъ презъ това време, построили 12 еснафски дюгена между днешната черква Св. Димитъръ и Шадарфана. Тая часть на чаршията трѣбва да се счита и за най-стара. Следъ смъртъта на наследниците на тоя турчинъ, 11-ти еснафски дюгеня станали *вакъфъ*.

Чаршията е била покрита и следъ 1830 г. Така, въ 1837 г., когато дошелъ въ града Ami Boué, заварилъ въ *Islivné чаршия покрита съ покривъ* (bazar couvert d'un toit, състояща се отъ много дюгенчета (up bon nombre de boutiques). И тукъ трѣбва да забележимъ, че преселването на повечето Сливенци въ Влашко и Русия, колкото и да намалило броя на дюгенинъ въ тая чаршия, вжtre въ 5—6 години последната взела горедули стария си видъ.

Въ Сливенъ е нѣмало, както въ Ямболъ, Одринъ, Цариградъ и другаде, складове съ име *безистенъ*. Ролята на та-къвъ въ Сливенъ е игралъ Дебоя, но Сливенци не го запомнили тодъ името *безистенъ*, вѣроятно, защото не е биль съграденъ отъ турци и не е принадлежаль на джамии, като *вакъфъ*, защото всичките безистени сѫ били такива. Така, дюгенинъ на Ямболския безистенъ плащали годишно една известна сума — наемъ, събирана отъ управителя на вакъфите въ Цариградъ, като задушбина на нѣкой си Али паша, — вѣроятно бившъ собственикъ — строителъ на тоя безистенъ.

Безистените се пазѣли отъ особна полиция, която била повѣрена на двама кехаи (Cр. D'Ohsson, op. cit., IV p. 209).

За предишното цвѣтещо състояние на търговията въ Турция, край огромната тогава чаршия въ Сливенъ, говорятъ и следитѣ на подобни, каквито, се срѣщатъ напримѣръ въ К. Дгачъ, гдето и до днесъ личатъ останките на 30—40 дюгена, които запустѣли въ „кърджалийско“ и „голѣмото чумово“ (1812 г.).

Любопитно е, че и до днесъ въ Сливенъ сѫ останали следи отъ старата тукъ чаршия, която за последенъ пътъ въ турско, изгорѣла при отдръпването на турцитѣ отъ града (край на декември 1877 г.) запалена умишлено отъ тѣхъ. По-главните занаятчийски дюгени и до днесъ сѫ наредени по посоките на „покритата“ „тъмна“ чаршия, (която вече не е нито покрита, нито тъмна) отъ площада „Х. Димитъръ“ при черквата Св. Димитъръ, западно къмъ „Шадарфана“, отъ тамъ южно до „Голѣмия мостъ“ и следъ това източно дори до края на града покрай Куруча. Площада около джамията срещу месарските и зеленчучни заведения, се е наричалъ до освобождението Тузъ-базаръ (пазаръ на соль), отъ гдето и името на джамията: Тузъ-базаръ джамиси. За образецъ на голѣмъ Сливенски магазинъ за колониални стоки до освобождението слу-